

شیر و ازدها

(ارتباط سنگاپور و چین)

● از: دکتر بهزاد شاهنده
دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

جنوب شرقی کشور به شدت افزایش یافته، بطوری که درآمد سرانه در آن مناطق به بیش از دو هزار دلار رسیده (درآمد سرانه متوسط در چین ۵۴۰ دلار است) و باعث شده است قدرت رقابتی مناطق مزبور کاهش پیدا کند و «سرمایه‌گذاریهای مستقیم خارجی»^{۱۱} به دیگر کشورها که هزینه‌های کارگری کمتری دارند سوق داده شود. دولت «بی‌چینگ»^{۱۲} برای دستیابی به جایگاهی برابر با قدرتهای بزرگ جهانی به ده تا پانزده سال زمان نیاز دارد و بنابراین در جستجوی راهبردی مناسب است که بتواند این هدف عالی را متحقق سازد. یکی از راههایی که «بی‌چینگ» اخیراً در پیش گرفته، اجازه دادن به شرکت‌های خارجی است که سرمایه‌های خود را در مناطق درونی چین، یعنی مناطقی که در آنها سطح دستمزدها بسیار پائین است (فی‌المثل ۳۰۰ دلار در مقایسه با ۲۰۰۰ دلار در مناطق ساحلی) به کار اندازند. طبق برآوردهای انجام گرفته، چین از این طریق خواهد توانست حداقل بیست سال موضع رقابتی خود را در جهان ادامه دهد.^{۱۳} زیرا عملاً هیچ کشوری در دنیا یافت نمی‌شود که چنین نیروی عظیم کارگری در اختیار داشته باشد. معذالک، موانع موجود در مناطق ساحلی که سرمایه‌داران خارجی را برای سرمایه‌گذاری به تردید انداخته کماکان ادامه خواهد یافت و مانع اجرای طرح مزبور به نحو مطلوب خواهد شد. موانع موجود عبارت است از فساد دولتی، کاغذبازی بسیار گسترده، و نبود قوانین تضمینی برای سرازیر شدن سرمایه‌ها، عدم شفافیت سیاستهای اقتصادی و.... اجازه سرمایه‌گذاری در مناطق درونی و فقیر چین، هزینه‌های گزاف سرمایه‌گذاری در مناطق ساحلی را موقتاً جبران خواهد کرد، ولی به علی‌که ذکر شد زمینه بهره‌برداری مطلوب را برای چین فراهم نخواهد

جمهوری خلق چین تحت رهبری «دنگ شیائ‌پینگ»^۱ رهبر تمام‌عیار آن کشور از زمان آغاز «سیاستهای درهای باز»^۲ در دسامبر ۱۹۷۸ (سومین اجلاس یازدهمین کنگره حزب کمونیست چین) به موفقیت‌های شگرفی دست یافته است. چین با رشد متوسط ۹ درصد در طول سالهای مزبور توانسته است عقب‌ماندگیهای دوران بیست و هفت ساله صدارت «مائوز دُونگ»^۳ را جبران نماید.

کلید اصلی موفقیت چین تأسیس «مناطق آزاد تجاری (اقتصادی)»^۴ در جنوب شرقی و شرق کشور بوده است، بطوری که ناحیه «گوانگدونگ»^۵ که برخی مناطق آزاد تجاری چون «شن‌جن»^۶ و «جوهای»^۷ در آن قرار گرفته و سالانه بین چهل تا پنجاه میلیارد دلار صادرات را به خود اختصاص داده است به قولی موتور حرکت توسعه اقتصادی «عصر دنگ»^۸ در چین به شمار می‌رود. معاملات بین‌المللی چین که به دویست میلیارد دلار (صادرات سال ۱۹۹۵ بالغ بر ۱۳۵ میلیارد دلار بوده است) می‌رسد، تا حدود زیادی بستگی به موفقیت مناطق آزاد تجاری - اقتصادی داشته است.

لکن، رشد عظیم اقتصادی که بی‌گمان کشور چین را به قدرت بزرگ آینده جهان مبدل خواهد ساخت، معضلات متعددی ایجاد کرده که از آن جمله می‌توان به مشکلات زیست‌محیطی و ناهنجاریهای اجتماعی چون اختلاس، رشوه، باج‌گیری، دزدی و... اشاره داشت. به عبارتی، «سیاست درهای باز» باعث گشته که پنجره‌ای باز شود و هوای مطلوب و تازه به چین برسد، ولی همچنین موجب ورود مگسها و پشه‌ها هم شده است.^۹ جدا از معضلات مورد اشاره، هزینه‌های کارگری در مناطق آزاد تجاری - اقتصادی واقع در «دهانه رودخانه پرل»^{۱۰} در

دستاوردهای نظام مدیریتی عاری از فساد به چین می‌باشند (سنگاپور به علت کارائی بالای اداری و اقتصادی و داشتن «نظامی عاری از فساد»^{۲۳} در پرتو تکنیکهای مؤثر از جمله جذب استادان دانشگاههای خارجی برای تدریس در دانشگاه معتبر ملی سنگاپور،^{۲۴} پرداخت حقوق بالا به استادان، مقامات کشوری و برابر ساختن حقوق کارکنان دولت با حقوق شاغلان در بخش خصوصی و جذب بهترین و کارآمدترین افراد به بخش دولتی توانسته است نظامی موفق و درخور تحسین در منطقه جنوب شرقی آسیا ایجاد نماید که الگویی برای دیگر کشورها محسوب می‌شود. فی‌المثل یکی از طرق مبارزه با فساد، پرداخت حقوق بسیار بالا به مقامات بلندپایه کشوری است که آنها را از هرگونه آلودگی مالی و اختلاس مصون می‌دارد. حقوق نخست‌وزیر کشور سنگاپور بالغ بر ۴۰۰ هزار دلار آمریکا و تقریباً برابر حقوق رئیس‌جمهور آمریکا است.)^{۲۵}

برای تکمیل «پروژه سوگو» ده سال زمان لازم است (سه کیلومتر از آن آماده بهره برداری است و شرکت‌های خارجی هم‌اکنون در آن قسمت فعالیت خود را آغاز کرده‌اند - رقابت شدیدی برای تهیه جا و شروع کار در آن منطقه در جریان است). دولت سنگاپور تمام توان خود را برای راه‌اندازی دو پروژه بزرگ «سوگو» (در ۷۰ کیلومتر مربع مساحت که ۳ کیلومتر آن به انجام رسیده است) و «وُشی» (در ده کیلومتر مربع که یک کیلومتر آن به پایان رسیده) بکار گرفته است، زیرا آن کشور به علت محدود بودن زمین‌های موجود برای ساخت و ساز (کشور سنگاپور جمعاً ۶۰۰ کیلومتر مربع مساحت دارد و با جمعیتی بالغ بر ۳ میلیون نفر از لحاظ زمین در مضیقه است. البته در چند سال اخیر توانسته با شن‌ریزی در ساحل دریا حدود ۵ کیلومتر به خاک خود اضافه کند. فرودگاه بین‌المللی «چانگ‌ائی»^{۲۶} که بهترین و مجهزترین فرودگاه جهان به‌شمار می‌رود در جایی ساخته شده که قبلاً دریا بوده است) هزینه‌های بالای تولید، نیروی انسانی اندک و کوچک بودن بازار داخلی، ناگزیر است برای حفظ پویایی اقتصادی و سطح زندگی مردم خود (صادرات سنگاپور در سال گذشته بالغ بر ۱۲۰ میلیارد دلار، درآمد سرانه در حدود ۲۶ هزار دلار، ذخائر ارزی ۷۰ میلیارد دلار و بدهی خارجی آن کشور صفر بوده است) به منطقه‌گرایی روی آورد. هم‌اکنون سنگاپور گذشته از حضور در چین که در آینده چشمگیرتر خواهد شد و به عنوان عنصری بزرگ در توسعه چین به‌شمار خواهد رفت، در کشورهایی چون ویتنام، هندوستان، برمه (میانمار) و کامبوج حضور فعال دارد. استراتژی سنگاپور، ایجاد مناطق تحت مدیریت آن کشور در مرزهای جدید آسیاست. از موفق‌ترین عملکردهای سنگاپور، شراکت آن کشور در «مثلث رشد»^{۲۷} میان ایالت «جوهور»^{۲۸} مالزی، سنگاپور و «جزایر ریوا»^{۲۹} (جزایر «پاتام» و «بین‌تن») است که از سال ۱۹۸۹ با پیشنهاد «گوچاک تونگ»^{۳۰} نخست‌وزیر فعلی سنگاپور که در آن زمان معاون اول نخست‌وزیر بود به اجرا درآمده است (گرد آمدن نیروی کار نیمه متخصص و زمین در مالزی (ایالت جوهور)، بانکداری و منابع عظیم مالی و تکنولوژیک سنگاپور، انرژی و نیروی کار ارزان و زمین ارزان در اندونزی، نقش چشمگیری در جذب سرمایه‌های خارجی به منطقه

ساخت. به عبارت دیگر، پس از مدتی چرخهای توسعه آن مناطق هم‌کند خواهند شد، زیرا فساد دولتی، رشوه‌خواری و حضور قدرتمندان محلی (حزبی) به تدریج در آن مناطق نیز نفوذ خواهد کرد.

در اینجاست که ارتباط دولت شهر سنگاپور (جمهوری جزیره‌ای)^{۳۱} راه‌گشا خواهد بود و چین را هم از داخل (دادن نظم و ترتیب خاص سنگاپوری) و هم از خارج (تولید انبوه با کیفیت بالا و تضمین ادامه حرکت موفق در راه توسعه) یاری خواهد داد. دولت چین از نقائص و معایب دستگاه اداری کشور از جمله عادات باقی‌مانده از دوران مانو (برای مثال پرداخت حقوق کامل به افراد، صرفاً بخاطر حضورشان در سرکار با تأکید بر فلسفه «بشقاب برنج آهنین»)^{۳۲} کاملاً آگاه شده و درصدد بهینه‌سازی نظام اقتصادی - تجاری کشور است و به نظر می‌آید سنگاپور با نظام پدرسالارانه و جدی در عملکرد اقتصادی و اداری خود، کلید اصلی رسیدن چین به هدف عالی خود باشد.

در سال ۱۹۹۲ «دنگ شیائ‌پینگ» رهبر بلامنازع و «دفاکتوی»^{۳۳} چین از مردم کشورش خواست که از تجارب سنگاپور بهره‌گیرند؛ کشوری که از لحاظ منابع طبیعی بسیار فقیر است ولی تکنیک مدیریت و سازماندهی نیرومندی دارد.^{۳۴} دو سال بعد، «لی‌کوان‌یو» بنیانگذار سنگاپور مدرن و «وزیر ارشد» فعلی کشور که برای مدت ۳۳ سال رهبری کشور جزیره‌ای سنگاپور را برعهده داشته و توانسته است کشورش را به کشوری توسعه‌یافته (از سال ۱۹۹۶) مبدل سازد، قراردادی از جانب «شهر شیر»^{۳۵} (لقب کشور سنگاپور و سمبل ملی این کشور شیر است) برای تأمین مالی، ساخت و اداره «پروژه سوگو»^{۳۶} که با مساحتی برابر با هفتاد کیلومتر مربع بیش از یک‌دهم کل خاک کشور سنگاپور است، با دولت چین منعقد کرد. همکاری دو کشور (همکاری دولتی)، تخصص بالای سنگاپور را با هزینه‌های پائین کاری و ظرفیت چین بعنوان بزرگترین بازار جهان در یک قالب متمرکز می‌سازد. شرکای سرمایه‌گذار که عمدتاً از ژاپن و کره جنوبی و کشورهای اروپایی و نیز شرکت‌های چندملیتی هستند و ورود به «بازی چین»^{۳۷} را در اولویت قرار داده‌اند، با ورود مدیریت و نظارت سنگاپوری به چین، ترس و واهمه خود را از دست داده و با قدرت کامل در پروسه مزبور مشارکت خواهند کرد. شرکت‌های خارجی، باتوجه به حضور سنگاپور در پروژه‌های «سوگو» و «وُشی»^{۳۸} و گسترش بالقوه آن به دیگر نقاط چین، از نگرانی حضور در «جنگل تجاری» نسبتاً بی‌قانون چین رها خواهند شد و به سودآوری سرمایه‌گذارهای خود اطمینان خواهند یافت.

درایت، تخصص، مدیریت، تواناییهای مالی و بانکی سنگاپور، منابع عظیم طبیعی و انسانی چین، و سرمایه‌های خارجی مجموعه کم‌مانندی را فراهم خواهد ساخت که می‌تواند منطقه‌ای تولیدی در یک نظام اقتصادی با بالاترین نرخ رشد در جهان پدید آورد. سنگاپور در این راستا نه تنها مسئولیت ساخت و ساز (تأمین مصالح، ایجاد تأسیسات مربوط به فاضلاب، لوله‌کشی، کشیدن خطوط تلفن و...) را برعهده خواهد داشت، بلکه بطور بی‌سابقه‌ای نرم‌افزارهای لازم را با مشارکت تمامی دواير دولتی سنگاپور به چین انتقال خواهد داد: سنگاپورها در حال انتقال تکنیکهای مدیریت مانند «پارک صنعتی»^{۳۹} و

داشته است و باعث شده که سه کشور مالزی، تایلند و اندونزی به تأسیس «مثلث شمالی رشد»^{۳۲} اقدام نمایند.

در تمام موارد، سنگاپور نقش «کمپادور»^{۳۳} و هدایت کننده دارد و به سرمایه‌گذاران کمک می‌کند که معضلات اداری (بوروکراتیک) و ساختاری را حل و فصل نمایند و برای آنها در یک مجموعه حساب شده جای کافی و مناسب برای تأسیس کارخانه، نیروی کار ماهر و غیرماهر، محیط سالم و تمیز کارگری و تضمین‌های مالی لازم فراهم می‌سازد. از همه مهم‌تر، به پشتوانه قوانین مالی و تجاری خود، نگرانی سرمایه‌گذاران را از میان می‌برد.

سنگاپور عملاً سویس را الگوی خود قرار داده است. سویس دارای تولید و کارخانه‌های زیادی نیست ولی جهان را فضای عملیاتی خود تلقی می‌کند. سنگاپور نیز بر جهان تأکید دارد، ولی فعالیت در منطقه آسیا را در اولویت قرار داده است.^{۳۴}

چین بزرگ برای بهینه‌سازی اصلاحات اقتصادی خود بر سنگاپور کوچک ولی مدبر تکیه دارد و پروژه‌های «سوجو» و «وشی» می‌تواند الگوی توسعه اقتصادی چین در آینده باشد و دیگر شهرها و مناطق چین نیز در صورت موفقیت «ارتباط سنگاپور-چین» از آن الگو پیروی نمایند. پس از دو سال از آغاز طرح «پارک صنعتی سوجو» قریب به ۳ کیلومتر آن کاملاً آماده بهره‌برداری شده است و یک و نیم کیلومتر دیگر همراه با زیرساختها، جاده‌ها و... در پایان امسال آماده خواهد شد. هم‌اکنون بیش از شصت و دو شرکت بین‌المللی آمادگی خود را برای سرمایه‌گذاری معادل دو میلیارد دلار در آن پارک اعلام کرده‌اند. سیزده شرکت فعالیت خود را آغاز نموده‌اند و شرکتهای بزرگی از قبیل شرکت «نیمه هادی سامسونگ»^{۳۵}، «خولز الکترونیک»^{۳۶}، «شرکت غذایی جین اینگ»^{۳۷} در ظرف همین روزها کار خود را شروع خواهند کرد. شرکت زمینس که در «سوجو» برای تولید لوازم کمک شنوائی فعالیت خود را آغاز کرده نسبت به آینده درخشان سرمایه‌گذاری در آنجا بسیار خوشبین است و اعلام داشته که کارها بیش از حد انتظار پیشرفت داشته است.^{۳۸} (شرکت مزبور در ابتدا، حتی با وجود حضور سنگاپور، نسبت به عملکرد پائین کارگران چینی در سایه عادات گذشته و سابقه کارشان در کارخانه‌های دولتی، نگرانی‌هایی داشت، ولی سنگاپور فوراً شیوه‌هایی برای تشویق کارگران اتخاذ کرد. به کارگران برای کار بهتر دستمزد بهتر پرداخت گردید و در نتیجه کارآئی آنان دو برابر شد. درست همان نظام کاری که در سنگاپور وجود دارد، یعنی دستمزد خوب، تأمین خوب، پس انداز خوب و... در برابر کار خوب و جدی، در «سوجو» به کار گرفته شده است.

حضور سنگاپور، جو حاکم بر شهر «سوجو» را که لقب «ونیز امپراتوری تانگ»^{۳۹} به خود گرفته تغییر داده است و اهالی شهر نسبت به آینده خود امیدوارتر شده‌اند؛ امکانات و فرصتهای بیشتری برای مردمان به وجود آمده است. پیش‌بینی شده که «پارک صنعتی سوجو» تا سال ۲۰۰۴ بتواند سیصد و شصت هزار فرصت شغلی فراهم سازد. برای کشوری مثل چین که با خطر بیکاری شدید روبروست و هر سال باید نزدیک به دو میلیون فرصت شغلی جدید ایجاد کند، «سوجو» بسیار

سودمند است. بعلاوه، در جهان تکنولوژی، آموزش نیروی کار در اولویت قرار دارد که سنگاپور این مهم را نیز برعهده گرفته است (نه به خاطر چین بلکه برای حفظ منافع خود و کارائی لازم در پارک صنعتی؛ همگرانی منافع از روی نیاز است نه معلول تصادف). برای مثال، «دفتر پروژه نرم افزار سنگاپور»^{۴۰} آماده انتقال تخصص‌ها و تجارب مدیریتی خود به مردم سوجو است. در دو سال گذشته دفتر مزبور بیش از یکصد و چهل مدیر چینی را در سنگاپور آموزش داده است و در سال جاری صد و هشتاد نفر دیگر برای گرفتن تعلیمات فنی - تخصصی عازم سنگاپور هستند. آموزشهای مورد نظر عبارت است از مدیریت مالی، مدیریت خانه‌های سازمانی (دولتی)، تأمین مشارکت مالی مردم در برآوردن نیازهای جامعه معروف به «صندوق تأمینات» و «...». دولت چین آمادگی خود را برای اعطاء قدرت بیشتر به مدیران آموزش دیده اعلام داشته است (البته با نظارت دولت مرکزی).^{۴۱} اقدام بی‌چینگی در این زمینه نشانه اعتماد به عملکرد سنگاپوریها و عملاً پذیرش اشتباهات گذشته خود در مناطق آزاد تجاری - اقتصادی است.

ارتباط سنگاپور - چین (مشارکت و همکاری «شیر و ازدها») در مدت کوتاهی که از همکاری آنها گذشته، آثار بسیار زیادی بر جای گذاشته است. هزاران کشاورز اهل سوجو از امکانات فراهم شده بهره‌مند گردیده‌اند و از جمله در ساختمانهای احداث شده بوسیله سنگاپور بر مبنای مدل ساختمان سازی در سنگاپور (آپارتمانهای ارزان قیمت با کیفیت بالا برای کارمندان دولت و بطور کلی شهروندان سنگاپور) سکنی گزیده‌اند. دولت بی‌چینگی خانه‌های مزبور را در برابر بخشی از زمینهای کشاورزی در اختیار آنها قرار داده است.

پارک صنعتی «سوجو» بیش از یک مرکز تولیدی مورد توجه است. پروژه مزبور «سوجو» را به یک شهر با استانداردهای عالی بین‌المللی که می‌تواند در نوع خود در چین و منطقه آسیا - پاسیفیک نمونه باشد، تبدیل خواهد کرد. این شهر از تمام امکانات تجاری، مسکونی، تفریحی، آموزشی و بهداشتی در سطح قابل قیاس با سنگاپور بهره‌مند خواهد شد. پارک صنعتی «سوجو» و «وشی» بخشی از کشور نه و نیم میلیون کیلومتری چین را به صورت سنگاپوری کوچک در خواهد آورد که می‌تواند برای دیگر مناطق چین الگو باشد. اگر توان سنگاپور (مدیریت، خلاقیت، نظم و...) با امکانات بالفعل چین جمع شود و در نهایت سنگاپوری یک میلیارد و سیصد میلیون نفری ایجاد کند، قدرتی پدید خواهد آمد که نظیر آن در جهان یافت نخواهد شد.^{۴۲}

دولت جزیره‌ای سنگاپور تحت فشار فوق‌العاده‌ای است که پروژه مزبور را با کیفیت عالی تمام کند، زیرا آینده سنگاپور بدان وابسته است. تغییر روش زندگی و نگرش مردمانی که سالهای سال تحت نظام کمونیستی به سر برده‌اند، غذای روزانه‌شان تأمین شده، عملاً دل به کار نداده‌اند و هیچگاه کیفیت برایشان مهم نبوده، کار بسیار دشواری است. وادار کردن این مردمان به کار مسئولانه، نظم داشتن، تلاش برای کار بهتر و مطلوبتر، زمان می‌برد و در «سوجو» همه چیز زمان است. در حال حاضر مشکلات اصلی جنبه فنی دارد؛ برای مثال، اطمینان یافتن از اینکه دو نیروگاه حرارتی پنجاه مگاواتی در سال ۱۹۹۷ به

حکومت تشکیل داده اند در سطوح بالای حزب (دفتر سیاسی) جای دهد. جدا از مسئله زورمداران محلی که در حقیقت «جنگ سالاران دوران جمهوری»^{۵۰} در چین (۱۹۴۹-۱۹۱۲) را تداعی می کنند، شاهدگان جوان هستند که هر یک در حوزه ای (چه جغرافیایی چه صنعتی و تجاری) حضور دارند و قدرت نمائی می نمایند.^{۵۱} بنابراین از دیگر مشکلات، جذب قدرتمندان محلی است که سنگاپور به آن پرداخته است.

«پروژه وُشی» مشکل «پروژه سوگو» را ندارد، زیرا پروژه ای است بین دولت سنگاپور و شهرداری شهری و دست اندرکار بودن مستقیم زورمداران محلی که عمدتاً در قالب رئیس حزب در شهر یا نماینده دولت بی جینگ و غیره عمل می نمایند، تا اندازه ای کارگشاست. «پروژه وُشی» مشارکتی است تجاری، ولی «سوگو» صرفاً مشارکتی است برای ساخت شهرک، پارک صنعتی و غیره. سنگاپور در نظر دارد مشارکت اولیه را توسعه بخشد و سوگو را به یک پروژه تجاری تبدیل نماید. اداره پارکهای صنعتی خارج از کشور سنگاپور برعهده «شرکت تکنولوژی صنعتی سنگاپور» است که با موفقیت وصف ناپذیری پروژه «جزیره باتام» در اندونزی را به اتمام رسانده است. «پارک صنعتی شهر بنگلور» در هند و شهری در میانمار (برمه) نیز توسط «شرکت تکنولوژی صنعتی سنگاپور» در شرف ساخت می باشد. پروژه وُشی با آن که فقط یک کیلومتر مربع از آن آماده شده، توانسته است با ۳۵ مستأجر قراردادهائی به ارزش ۴۲۰ میلیون دلار منعقد کند (منظور از مستأجر سرمایه گذارانی است که برای فعالیت صنعتی بخشی از تأسیسات وُشی را اجاره کرده اند). قراردادهای مربوط به در اختیار گذاشتن منابع خام، کارگر، سوخت و... پس از قرارداد اولیه منعقد خواهد شد.

در حوزه سوگو نیز با وجود مشکلات اداری موجود وضع سازمانی (حضور دولت بی جینگ به عنوان یکی از طرفین) کارها در حال پیشرفت است. شرکت کره ای سامسونگ در ماه ژوئن ۱۹۹۶ کارخانه ساخت «نیمه هادیها» را در سوگو آغاز کرده و درصدد است توسعه یافته ترین صنعت ساخت «نیمه هادیها» را در چین دایر نماید و ترجیح داده است به سوگو تکیه کند و از ارتباطات دولتی بهره گیرد (به عبارتی، حضور دولت بی جینگ را سودمند تلقی می نماید). کنسرسیوم سنگاپوری متشکل از سامسونگ کره جنوبی، میتسونی و میتسوبیشی ژاپن و رودامکوی هلند در سوگو فعالیت خود را آغاز کرده است. شرکت های بزرگ تحت کنترل دولت «بی جینگ» با گروه بیست نفری چینی که ۳۵٪ کل سرمایه های «سوگو» را در اختیار دارد، قرارداد منعقد کرده است.

جمع بندی

با وجود اختلافات دوران جنگ سرد بین سنگاپور و چین (سنگاپور در سال ۱۹۹۰ چین را به رسمیت شناخت)، طرفداران نظام کارآمد، موفق و... سنگاپور در چین کم نیستند. رهبران چین

کارآئی کامل برسد، یا اینکه راهی اقتصادی و مقرون به صرفه برای پمپاژ آب از «دریاچه تائی»^{۲۲} و تصفیه آن پیدا شود.

جدا از مشکلات فنی، جاری کردن نظام سنگاپوری (عادات کار، نظم و ترتیب، مسئولیت پذیری و...) در شهرهائی که سنگاپور در حال ساخت آنها می باشد نیز معضلی است. تغییر عادات و رسوم باقی مانده از گذشته (نظم ماشینی کمونیستی، عدم مسئولیت پذیری فردی، تأکید بر کمیّت به جای کیفیت، شعاری عمل کردن و...) کاری بس دشوار است و نیاز به یک فرآیند طولانی دارد. بعلاوه، دولت چین که هنوز ادعای سوسیالیست بودن (سوسیالیزم خاص چینی)^{۲۵} دارد، مایل نیست حداقل در ظاهر، نظام کمونیستی زیر سؤال برود. هر قدر هم دولت «دنگ» عمل گرا باشد، باید حفظ ظاهر کند. به عبارت دیگر، سنگاپور باید با ظرافت خاص کاری را انجام دهد که دولت چین می خواهد ولی حاضر به اذعان کامل به آن نیست. به مشکلات فوق باید مسئله نیروی کار را افزود. «پارک صنعتی سوگو» درصدد است با نیروی کار اندک ولی کارآمد یعنی حداکثر صد نفر اداره امور را برعهده گیرد. این درحالی است که در «منطقه توسعه پودونگ»^{۲۶} واقع در شانگهای هزار نفر در استخدام هستند؛ منطقه ای که کوچکتر از سوگو است. جانداختن این کار، با توجه به نگرش خاص و نیاز چین (برای بکارگیری افراد بیشتر در جهت کاستن از بار بیکاری که از معضلات آتی این کشور بزرگ خواهد بود)، چیزی خواهد بود شبیه معجزه. ولی معجزه شدنی است و سنگاپور در مورد خود موفق شده و برایش مسئله مرگ و زندگی است که فراتر از مرزهای خود و در وهله اول در چین موفق شود. بویایی آتی سنگاپور به پروژه چین وابسته شده است و به قولی، باید عملی شود. در اینجا لازم است اشاره شود که سنگاپور در دست و پنجه نرم کردن با مسائل بزرگ تبخّر دارد. فی المثل زمانی که سنگاپور از «فدراسیون مالزی»^{۲۷} در سال ۱۹۶۵ اخراج شد، از سوی کشورهای غیردوست محاصره شده بود (اندونزی سوکارنو آن را به رسمیت نمی شناخت، مالزی موضع خصمانه اتخاذ کرده بود و...) ولی با مبارزه درونی و حاکم شدن بر طبیعت عاری از منابع خود توانست به موفقیت های بزرگ نائل شود. سنگاپور کشور جزیره ای که «نظام انبساطی»^{۲۸} را سرلوحه کار خود قرار داده، سرسختانه با مشکلات روبرو شد و پس از نبردی حیاتی عملاً موفق شد در ابتدای سال ۱۹۹۶ به کشوری توسعه یافته مبدل گردد.^{۲۹}

از دیگر مشکلات، دولتی بودن پروژه «سوگو» است. «سوگو» پروژه ای است بین سنگاپور و بی جینگ؛ بنابراین در رابطه با مقامات محلی (شهرداری) مشکل پیدا کرده است. لازم است اشاره شود که دولت فعلی چین (حکومت بی جینگ) ضعیف ترین حکومتی است که از زمان انقلاب سوسیالیستی چین تاکنون در این کشور رهبری را در اختیار داشته است. در ارتباط با مناطق آزاد تجاری، بی جینگ عملاً دنباله رواست و این استانداران و رؤسای مناطق مزبور هستند که مقدار مالیاتی را که باید به دولت داده شود و... را تعیین می کنند. دولت بی جینگ اخیراً مجبور شده مقامات مزبور را که به شکلی حکومت در

3. Mau Zedong.
 4. Free Trade (Economic) Zones.
 5. Guangdong (Canton).
 6. Shenzhen.
 7. Zhouhai.
 8. Deng's Era.
 9. Hamrin Carol Lee, «China and the Challenges of the Future», (Boulder, Colo., Westview Press, 1993), p. 293.
 10. Pearl River Delta.
 11. Foreign Direct Investment.
 12. Beijing government.
- از نام پکن در تلفظ استعماری که از سال ۱۹۷۹ منسوخ شده و گرایش اصلی چینی استفاده می‌شود.
13. Nicholas Kristof and Sheryl Wu Dunh, *China Awakes*, Times Books (1995) p.510.
 14. The Island Republic.
 15. The Iron Rice Bowl.
- (غذا از کاسه بزرگ عمومی به از طرف برنج آهنی است).
16. De Facto Leader.
- رهبر دفاکتور رهبری است که بدون پست و مقام دولتی، رهبری کشور را بر عهده دارد.
۱۷. دکتر بهزاد شاهنده - حکومت و سیاست در کشورهای آسیای جنوب شرقی (انتشارات سمت، ۱۳۷۴) بخش سنگاپور.
18. The Lion City.
 19. Suzhou Project.
 20. The Chinese Game.
- تذکر: «اگر به سرعت وارد بازی چین نشوید، حتما خواهید باخت». این شعار همه سرمایه‌گذاران بزرگ است.
21. Wuxi.
 22. Industrial Park.
 23. Corrupt Free Government.
 24. National University of Singapore (NUS).
۲۵. منبع شماره ۱۷.
26. Changyi Airport (Singapore) rated as number one in the world.
 27. The Growth Triangle.
 28. Johore State.
 29. Riau Island Chains (Indonesia).
 30. Batam and Bintan Islands.
 31. Goh Chok Tong.
 32. Northern Growth Triangle.
 33. Comprador.
 34. «Singapore Goes Regional», *Far Eastern Economic Review*, June 11, 1996, p. 15.
 35. Samsung Semi - Conductors.
 36. Khowles Electronics.
 37. Jin Ying Food.
 38. China Daily, June 11, 1996, p.3.
 39. Tang Dynasty Venice.
- امپراتوری تانگ در سال ۶۱۸ میلادی، کشور چین را برای همیشه یکپارچه ساخت و در آن دوران بود که نظام اداری و حکومتی چین توسعه بی‌سابقه‌ای یافت و هنر و ادبیات رونق زیادی گرفت.
40. The Singapore Software Project Office.
 41. Central Providence Fund (CPF).
- صندوقی است که همه شهروندان سنگاپور بالا‌بهره آن مشارکت داشته باشند و فقط در موارد خاص مانند ازدواج و فرستادن فرزند به دانشگاه می‌توانند از آن استفاده کنند. پول اندوخته شده در این صندوق برای نوسازی و بازسازی سنگاپور و تأمین مایحتاج دوران بازنشستگی مورد استفاده قرار می‌گیرد. جمع وام‌هایی که دولت سنگاپور تا پایان ماه مارس (۲۱ فروردین) سال جاری میلادی از منابع داخلی دریافت کرده است به ۹۰/۵۸ میلیارد دلار سنگاپور برابر با ۶۳/۷۷ میلیارد دلار آمریکا رسیده است (نقل از روزنامه ایران - شنبه ۳۰ تیرماه ۱۳۷۵).

عمدتاً «حکومت جزیره ای سنگاپور» را يك جامعه موفق چینی می‌دانند^{۵۲} که دارای نظام سیاسی اقتباس شده از غرب^{۵۳} است؛ نظامی عمل‌گرا به صورت آمیزه‌ای از نظام سوسیالیستی و مکانیزم‌های بازار. نقش دولت در سنگاپور به عنوان هدایت‌کننده جریان تجارت کاملاً محسوس است و به قولی، دست دولت در تمام امور مشاهده می‌گردد؛ و این درست همان چیزی است که مقامات بی‌چینگ طالب آن هستند، زیرا رفته‌رفته با ضعف مدیریتی مرکز روبرو شده‌اند و درصدد رفع آن معضل هستند. از علل دیگر جذابیت مدل سنگاپور، موفقیت آن کشور در کنترل رسانه‌های بین‌المللی است (در این کشور مسئله ماهواره و تلویزیون کابلی وجود ندارد. برنامه‌های تلویزیون آنقدر غنی است که عملاً نیازی به ماهواره و غیره نیست. دولت سنگاپور با اعمال سانسور جنبه‌های غیر اخلاقی رسانه‌های خارجی را حذف می‌کند و آنها را تحت کنترل دارد. در مالزی نیز ماهواره و تلویزیون کابلی وجود ندارد). چین چند سالی است که با «آلودگی فکری»^{۵۴} در حال مبارزه است و شدیداً نگران تهاجم فرهنگی به کشور می‌باشد که باعث شده به تدریج الگوهای غربی در این کشور رواج یابد.^{۵۵} مدل کنترل سنگاپوری (حذف برنامه‌های غیر اخلاقی و ارائه برنامه‌های مفید و متنوع) مورد نظر چین است. برخورداری از يك نظام اخلاقی (کنفوسیوسی - تائو) خود وجه اشتراکی است بسیار قوی که سنگاپور را به عنوان الگو نسبت به دیگر کشورها در چین در اولویت قرار می‌دهد.^{۵۶}

«دنگ» شخصاً در سال ۱۹۷۸ مدل سنگاپور را برای نوسازی چین و جبران ده سال از دست رفته (سالهای انقلاب فرهنگی ۷۶-۱۹۶۶)^{۵۷} در مدنظر قرار داده بود. دنگ موفقیت سنگاپور بی‌بهره از منابع طبیعی را مورد مطالعه قرار داده بود. در سال بعد، چهارصد هیئت چینی از سنگاپور دیدن کردند و نتیجه بررسی‌های خود را در اختیار «دنگ» و یارانش قرار دادند. «لی کوان یو» در نزد رهبران چین نقش يك معلم بزرگ را دارد. دولت بی‌چینگ به عللی که در بالا ذکر شد، درصدد است چین را به يك سنگاپور مبدل سازد و سنگاپور تلاش می‌کند که فراتر از مرزهای خود در چین بزرگ به گسترش منافع خود ادامه دهد و شکوفائی بی‌نظیر اقتصاد خویش را تداوم بخشد. موفقیت پروژه‌های «سوجو» و «وشی» زمینه‌ایست برای همکاری‌های گسترده‌تر در آینده که بی‌گمان صحنه سیاسی - اقتصادی منطقه شرق آسیا و در نهایت جهان را تغییر خواهد داد.

□ زیر نویس ها:

1. Deng Xiaoping.
2. Open - door policy (Kaifang).

«کری یونگ» Carry Yong سرمایه‌دار بزرگ چینی در هنگ کنگ که با قدرت مالی خود اخیراً انگلیسی‌ها را به وحشت انداخته و چند شرکت را با خرید یا فروش سهام در دست گرفته یا ورشکست کرده، پسر معاون رئیس‌جمهور چین است. نقل از:

The Economist, Business in Hong Kong - The China Line, June 15th- 21th, 1996.

۵۲. هفتاد و پنج درصد جمعیت سه میلیونی سنگاپور چینی هستند و قریب به اتفاق آنها نوادگان چینی‌هایی هستند که بعنوان کارگر در اواخر قرن ۱۹ به این جزیره کوچک آمدند.

۵۳. مدل پارلمانی و ستمینستر (بریتانیا) در سنگاپور که سابقاً مستعمره بریتانیا بوده، اجرا می‌شود.

54. Spritual Pollution.

55. D. R. Sat Desai, **Southeast Asia; Past and Present**, Third Edition, University of California Press, 1994, pp. 253-55.

۵۶. دکتر بهزاد شاهنده، انقلاب چین (چاپ دوم ۱۳۷۱)، دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی، بخش مربوط به انقلاب بزرگ پرولتاریائی فرهنگی.

57. Kleinberg, Robert, **China's «Opening» to the Outside World**, (Westview Press, 1992) p.211.

42. «Singapore persuades China to accept its rules», **China Daily**, June 11, p.1.

۴۳. به مقاله اینجانب در شماره اخیر مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران تحت عنوان «قبیله جهانی چین - قدرتی فراتر از مرزهای بین‌المللی» مراجعه کنید. در این مقاله به چینی‌های خارج از کشور چین، از جمله در سنگاپور، تایوان، هنگ کنگ، مالزی و... اشاره شده و قدرت بالقوه چینی‌ها مورد ارزیابی قرار گرفته است.

44. Lake Tai.

45. Socialism: The Chinese Way.

46. Pudong Development Zone in Shanghai.

47. Federation of Malaysia (1963-1965).

48. Entrepot System.

۴۹. به بهزاد شاهنده، «حکومت و سیاست در کشورهای آسیای جنوب شرقی» مراجعه کنید.

50. The War Lords of the Republican Era.

51. Taizi Dang (The Young Princes).

شاهزادگان جوان، فرزندان مقامات بلند پایه حزبی، ارتشی و کشوری هستند که پس از آغاز سیاست درهای باز در پست‌های کلیدی به فعالیت پرداخته‌اند؛ مثلاً

جزیره بوموسی و جزایر تنب بزرگ

و تنب کوچک

ایرج افشار سیستانی

دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی

۱۳۷۴ - قیمت ۲۵۰ تومان

دانش مدیریت امروز

دستنامه مدیران

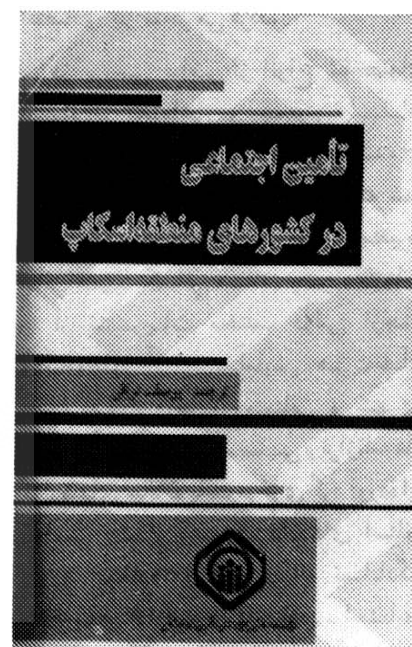
تأمین اجتماعی در کشورهای

منطقه اسکاپ

ترجمه: یوسف نراقی

ناشر: شرکت سهامی انتشار

۱۳۷۵ - ۱۵۵۰ تومان

تأمین اجتماعی

در کشورهای منطقه اسکاپ

دانش مدیریت امروز

دستنامه مدیران

دکتر عبدالرضا رضایی نژاد

مؤسسه خدمات فرهنگی رسا

۱۳۷۵ - ۱۲۰۰ تومان